

Podívej se pod pokličku! 5

„Naše práce je důležitá v tom, že jsme záchytnou sítí s hodně jemnými oky. A tak u nás mají šanci všechny děti.“

Bc. Adam Nedvídek, vedoucí Oratoře

Salesiánské středisko mládeže v Kobylisích bez Adama si již nikdo nedovede představit. Děti s ním hrají basketbal, jezdí pod dozorem Adama na koloběžkách, hrají s ním deskové hry, na horách je Adam učí lyžovat, na letním táboře se změní Adam třeba na rytíře či loupežníka. Ale vždy je to ten samý Adam, na kterého je spolehnout, který je zodpovědný, umí ošetřit zranění a poradí si snad ve všech situacích. Proto mají děti z Oratoře k němu velkou důvěru. Jak se Adam dostal k salesiánům do Kobylis, o čem jeho práce v Oratoři je a co se změní, když v září zaujme ve středisku nové místo, o tom všem je náš rozhovor.

Adame, Ty jsi možná jeden ze služebně nejstarších pracovníků ve středisku. Kolik Ti bylo let, když jsi zde začínal a v jakém sektoru? Vždy to byla Oratoř?

Bylo to hned maturitě. Nastoupil jsem v září 2010 (to mi bylo 19) jako dobrovolník a po dvou měsících

jsem nastoupil na DPP do Oratoře. Rok na to jsem začal „dobrovolničit“ ve Vrtuli, kde jsem to bral především jako praxi do školy, kterou jsem studoval. Během těch let jsem se ještě na 2 roky zapojil v sektoru Kroužků, kde jsem vedl kroužek mediální. To bylo kolem roku 2014.

PODÍVEJ SE POD POKLIČKU – Adam Nedvídek

Měl jsi i během studia nějakou praxi nebo to bylo Tvoje první zaměstnání?

Během studia jsem dělal praxi i v jiných zařízeních, ale Salesiáni v Kobylisích jsou můj první zaměstnavatel.

Jakou jsi dělal školu?

Jako střední mám za sebou gymnázium v Rumburku se všeobecným zaměřením. Po několika letech jsem dokončil bakalářské studium Sociální a charitativní práce na Husitské teologické fakultě.

Jak ses do střediska vlastně dostal?

Vyrůstal jsem na severu Čech v Jiřetíně pod Jedlovou a se salesiány jsem se potkal již na gymnáziu. Od 15 let jsem dělal dobrovolníka v místním nízkoprahu Zavínáč. Už tehdy jsem se viděl na studiu sociální práce v Praze, a protože můj o 3 roky starší bratr už v Praze bydlel, tak jsem logicky šel stejným směrem. Tenkrát, stejně jako dnes, byla součástí bydlení v Kobylisích u salesiánů participace na salesiánském díle, takže bylo jasné, že se vedle svého studia musím do něčeho zapojit. V té době jsem tedy dělal pedagoga v Oratoři.

Do práce s neorganizovanou mládeží mě to vždycky táhlo, tak jsem se snažil do Oratoře dostat. Tenkrát to bylo prestižní místo, protože ne všichni studenti se dostali přes výběrko u Míši (pozn.: tehdejší vedoucí Oratoře). Ani můj brácha to nezvládl, zapojil se pak v kroužcích.

A proč jsi zde pak zůstal?

Já všeobecně nemám rád změny. To zřejmě souvisí s tím, že jsem zde již 13 let a vlastně se řídím takovým „ajtáckým“ pravidlem, že pokud to funguje, tak na to nesahat, neměnit. A tady to funguje celou dobu, tak to nechci měnit ani já. Navíc mě tady zaujala velká profesionalita, propracovaný přístup a osobně jsem považoval práci u salesiánů v Kobylisích za vrchol své kariéry.

Co tě přivedlo k této práci? Vždy jsi takovou práci chtěl dělat?

Odjakživa asi ne. Na základní škole, když jsem byl hodně malý, tak jsem chtěl dělat kuchaře, protože rodiče pracovali v pohostinství, a tak mě to přišlo jako dobrý nápad. Ale čím jsem starší, tím víc zjišťuji, že to nikdy dělat nebudu a ani nechci. Nejvíce mě pro práci s dětmi motivoval

Pavel Tichý – můj první salesián, kterého jsem před 20 lety potkal v Rumburku a k sociální práci mě přivedl Michal Barák (Barry), který tehdy středisko v Rumburku vedl. Barry i bydlel nějakou dobu v Kobylisích, tak měl k tomu vztah. Pavel i Barry mě pro takovou práci nadchli. Z některých jejich pouček žiji dodnes.

Kolik ti v té době bylo let?

Asi 12. Ale paradoxem je, že jsem sice vystudoval sociální práci, ale nikdy jsem ji nedělal.

A co tedy jsi?

Jsem volnočasový pedagog, my tomu říkáme sociálně – pedagogický asistent. Ale sociální práce jako taková to není. U nás máme sociální pracovníky pouze ve Vrtuli, ale Oratoř sociální služba není.

Ty jsi Adame zakotvil v Oratoři na několik let. Vlastně je to celý tvůj profesní život, to už je 13 let. Mohl bys krátce popsát, co se v Oratoři děje? A proč je tato práce důležitá? A ještě by mě zajímalo, zda za tu dobu, co v Oratoři pracuješ, jestli je to pořád stejné nebo se něco změnilo? Nevím,

jestli je to úplně srozumitelné, ale chtěla bych vědět, zda jste vy něco měnili nebo se změnily děti?

Mění se to vlastně rok, co rok. Děti se mění, dorůstají, mají jiné zájmy, než měly třeba děti před 13 lety. Takže je ta práce trochu jiná. Musíme reagovat na tu aktuální poptávku.

Co je to konkrétně?

Tenkrát jsme si třeba vystačili s fotbálem a ping pongem, dnes už musíme dodávat moderní technologie, být na Instagramu. I když dělají děti samozřejmě i něco jiného, pořád je to zájem, který mají.

Jinak ta práce je hodně podobná. Navenek to vypadá, že si hrajeme „deskovky“, sportujeme a povídáme si s dětmi o tom, co je baví. Za tím vším je navazování hlubšího vztahu s dětmi a mladými, věříme, že přátelský vztah pedagog – mladý člověk napomáhá k výchovnému působení a hodně tím zvyšujeme šanci, že za námi zajdou, když si nebudou s něčím vědět rady, nebo budou v nějakém průšvih. Mladý člověk se navíc mnohem více otevře, když u toho může něco dělat – hrát fotbal, lek nebo pinec. Je to daleko víc, než

kdybychom tam jenom byli a půjčovali jim vybavení.

Důležitá je naše práce v tom, že jsme záchytnou sítí s hodně jemnými oky. Naší sítí nepropadnou děti, které nemají finanční prostředky na kroužky, jsou outsideři, nemají dobré rodinné zázemí. Skrz síť nám propadnou jen ti, kteří tu síť násilně poničí – třeba tím, že opakovaně porušují pravidla s cílem vytvářet špatné prostředí. Často se snažíme těmto dětem nabídnout návrat.

Na mě to působí tak, že vlastně ta práce má dva rozměry. Ten první rozměr je možnost, jak trávit volný čas a ten druhý je budování důvěry. Díky důvěře mladí ví, že na problémy nejsou sami, že jim můžete pomoci.

Pocítil jsi někdy hodně tento význam? Pamatuješ si na nějakou situaci, která byla výjimečná?

On ten posun u dětí je vidět velmi málo. To není jako, když člověk pracuje u pásu a za směnu udělá 20 výrobků. My to takhle hmatatelné nemáme, ty krůčky těch dětí. Je to postupné, ale teď mě třeba potěšilo, když jsem nedávno mluvil s naší novou paní

recepční, i když to přímo nesouvisí s Oratoří, ale s kroužky. Ta mi řekla: „Mám vás pozdravovat od svého syna, před osmi lety tady byl na mediálním kroužku (pozn. mediální kroužek vedl v té době právě Adam Nedvídek) a teď právě nastoupil na vysokou školu, kde se věnuje mediálním tématům.“ To byl takový ten první střípek. A těch semínek, které my zasadíme a ony vyrostou až za deset let, těch je celá řada. Ale u některých dětí se to ani nedozvíme, protože v pozdějším věku již do Oratoře přestanou chodit (pozn. Oratoř

» Adam v roli Záhoře na chaloupce v roce 2016

je určena pro děti od 6–18 let). A jestli si pro budoucnost z Oratoře něco odnesly nebo neodnesly, to je otázka.

Kolik dětí projde za rok Oratoří?

Stále se nám počet dětí zvyšuje, když pominu covid, ale těžko se to posuzuje. Za rok uděláme přes 200 registrací pro běžný provoz, na jednorázové akce, tábory se přihlásí dalších 80–100 dětí a nepočítaně dětí projde Oratoří na kroužek do tělocvičny, na hřiště, nebo na lezeckou stěnu – i to jsou naše děti. Takových dětí může být až 400 za rok. Za

13 let mi “prošlo” rukama přes 4000 unikátních dětí.

Ale to myslíš děti, které se opakují? Těch 4000?

Ne, to jsou skutečně unikátní děti, každé má jiné registrační číslo.

Kolik let jsi pracoval v Oratoři jako klasický sociálně-pedagogický pracovník a jak dlouho jsi na pozici vedoucího Oratoře?

Jako pedagog jsem v Oratoři od roku 2010, v roce v září 2019 jsem převzal pozici vedoucího po Dušanovi.

» Adam s Oratoří na horách v roce 2022

Jaká je náplň pedagoga v Oratoři a v čem je práce vedoucího sektoru náročnější než řadového zaměstnance Oratoře?

Rozdělil bych to na přímou a nepřímou práci. V přímé práci se věnujeme dětem v Oratoři, trávíme s nimi volný čas, doprovázíme je a vytváříme prostor pro kvalitní trávení volného času. Na táborech navíc zastupujeme role lektorů zimních sportů, zdravotníků, kuchařů a svým způsobem jim děláme rodiče. Nepřímá část se týká porad, intervizí, supervizí, chystáme programy na jednorázové akce, tvoříme preventivní obsah na nástěnky, ale staráme se i o sportovní materiál a podobně. Já jako vedoucí spolupracuji na psaní projektů, ze kterých jsme financováni, komunikuji s vedením a snažím se vytvářet dobré podmínky zase pro kolegy, aby se jim dobře pracovalo. Náročnější ta moje pozice není. Nemyslím si, že je to raketová věda a každý z mých kolegů by to určitě dělal lépe :-).

Co tě nejvíc baví nebo naopak nebaví? Jsi rád, že je to vyvážené – přímá a nepřímá práce?

Tak to je těžká otázka. Přímá práce s dětmi mě baví určitě, ale je to

vysilující. Někdy cítím, že mi dochází síly, po těch 13 letech...Vracím se domů často pozdě. A asi nedokážu úplně posoudit, co mě baví méně nebo více, ale ani si nedovedu představit, že bych dělal jenom tu přímou práci. Někdy jsem opravdu rád, že si mohu sednout v kanclu k počítači a trochu vydechnout.

Tak to si dovedu představit, že je to náročné. A ty máš Adame rodinu, dá se to všechno vůbec skloubit?

Naštěstí to funguje, ale hodně vše stojí na shovívavosti mojí ženy a také na zaměstnavateli, který mi umožňuje některou práci vypracovat doma nebo někdy ji dělám třeba i ve vlaku.

Říkal jsi, že jezdíš vlakem, takže ty nebydlíš v Praze?

Asi před šesti lety jsme si pořídili domeček za Prahou. Spojení je naštěstí přímé. Čistého času strávím jednou cestou ve vlaku do práce 40 minut, takže je to dost dlouhá doba na to, abych si spoustu práce během té doby připravil, nachystal.

Co vše musí vedoucí umět, zvládat, na co si musí dávat pozor?

Hlavně si musí dávat pozor na to, aby nevyždímal z kolegů energii. Práce v Oratoři je z dlouhodobého hlediska psychicky vcelku náročná a je potřeba některé kolegy dost brzdit, aby se nezhroutili. Zvláštní schopností vedoucího je poskládat služby a vymyslet termíny porad. V týmu máme celou řadu studentů, pracujících na částečný úvazek a jinak zaměstnaných lidí a považuji za zázrak, že zvládneme vše poskládat.

Pod Tvým vedením se také velmi dobře ve středisku rozjely rodiči i dětmi oblíbené příměstské tábory. Jak vznikají programy na tyto tábory, kolik vedoucích se o děti v létě stará a kolik dětí se jich účastní?

Já jen vím, že je o tyto tábory obrovský zájem.

Není to úplně tak, že bych za „příměsttáky“ stál přímo já, ale začal je Michal Svoboda (pozn: od roku 2009–2015 ředitel střediska) ve spolupráci s ÚMČ Prahy 8 a společně příměstské tábory ve středisku realizovali. Tábory byly vlastně na zakázku a půlka dětí chodila běžně na přihlášku a druhá polovina dětí se na tábor hlásila z OSPO–Du Prahy 8.

Zhruba po dvou letech, co tábory už běžely, jsem se do toho zapojil i já a hned jsem nastoupil na pozici vedoucího, takže takových 11 ročníků už mám za sebou.

Na táborech máme většinou velice luxusní poměr 40 dětí na 10 vedoucích + - 2 vedoucích, podle toho, jaký je rok. Programy má pod palcem vždy dvojice pedagogů (zpravidla jeden zkušenější a jeden méně) a pro každý rok vytváříme nové téma v kombinaci s novými cíli. Za ty roky jsme již měli divadelní dny, cesty kolem světa, den netradičních sportů, vikingský den, woodcraft a mnoho dalších.

Jak to vlastně vzniká? Jak vymyslíte téma táborů? Máte nějaký brainstorming?

Ano, sejdeme se jako tým dohromady, vytyčíme si cíle, jakých bychom chtěli s dětmi dosáhnout, kam bychom je chtěli posunout. Třeba po covidu jsme se zaměřili především na vztahy, abychom nastartovali opět jejich běžné interakce.

A pak vymýšlíme témata, aby se nám hodila do celkové dramaturgie a daných mantinelů. První den musí být

seznamovací, poslední den je zase takový ten vrchol. Ale témata vychází především z brainstormingu.

A samotný program tvoříte stejným způsobem?

Koordinaci jednotlivého dne má vždy na starosti jedna dvojice pedagogů a ta také úkoluje ostatní lidi v týmu (pozn.: na jakých budou stanovištích, co si mají připravit apod.).

Kromě PT pořádá Oratoř i svoji letní chaloupku Start a zimní chaloupku na horách. Určitě jsi za ty roky prožil spoustu adrenalinových situací s dětmi. Zůstala ti některá v paměti?

Několik! Začalo to asi v roce 2002, kdy jsem byl poprvé a naposledy na táboře jako účastník (pozn.: Adamovi v té době bylo 11 let), tenkrát jsme se v Čechách na Šumavě museli začátkem srpna vystěhovat kvůli velké vodě, nakonec to odnesla Praha. Pak si pamatuji – to už jsem byl v Oratoři jako vedoucí – jsme jednou odjížděli z podzimků za silné vichřice, kdy nám to házelo s autem, na horách v Písařově jsme měli rozdíl teplot během týdne 30 stupňů (když jsme přijížděli na hory, bylo někdy -18, když jsme se vraceli, bylo +15) a z Chaloupky v Osečné jsme odjeli po 4 dnech kvůli požáru objektu, kde jsme bydleli. Ale nezažili jsme ještě zemětřesení (smích).

» Na chaloupce Start v roce 2022

» Adam se svou ženou Klárou na dovolené v Londýně ve studiích Harryho Pottera

Naštěstí se nikdy nikomu nestalo nic vážného, ale o úrazy taky nebyla nouze. Hned na mé první akci na podzimkách 2010 jsem odvážel jednu slečnu se zlomenou nohou do nemocnice poté, co běžela po zoraném poli. A počet návštěv v nemocnici na horách se asi nedopočítám. Šlo především o zlomeniny končetin, ale dvakrát jsme jeli do nemocnice kvůli otřesu mozku. Z jedné hor jsme dokonce odváželi z akce jednoho mladíka, který si propašoval na akci nějakou drogu podobnou extázi, byl v excitovaném stavu a byl agresivní.

Jak takové situace zvládáš?

Asi čím dál tím líp. S každou takovou

situací jsem se něco dalšího naučil. A navíc vím, že je za mnou skvělý tým, takže se toho nebojím. A když dojde k nějaké krizové situaci, tak se dám do modu, kdy nad tím moc neuvažuji a jedu podle naučených modelů. A nějak to funguje, vydechnu si až potom.

A ty naučené modely, co to znamenají?

Já jsem lektor první pomoci při organizaci Zdrsem, kde se učí první pomoc zážitkem, jak se zachovat v krizových situacích na modelových případech.

Pamatuješ si na nějaký zážitek z chaloupky, co Ti utkvělo v hlavě?

Těch veselých zážitků je na každé akci tolik, že se mi to slévá, nenapadá mě asi nic obrovského, mě těší i takové zdánlivé maličkosti, jako, že se děti běžně chodí ptát, jestli nechceme s něčím pomoci, nebo mě těší, když děti chodí s aktivitami, co by si chtěly zahrát. Nejvíce mě těší ty momenty, kdy se z účastníků stávají po malých krůčcích animátoři.

Nyní je potřeba Oratoř opustit a jít dál, na nové místo, kde tě

nyní středisko potřebuje. Je to pro tebe nová výzva? Jaké máš pocity přijmout nové pracovní místo a co bude všechno obnášet?

Výzva je to velká, rozhodně v tom, že nastane změna v mém pracovním flow. Nebudu v přímé práci s dětmi, nebudu končit 3× týdně v 6 večer, nebudu mít 4× ročně týden akci s dětmi, ... Budu si muset na nový režim zvyknout. Těším se a jsem zvědavý, co to přinese. V kostce budu dělat podporu lidem, kteří se věnují přímé práci, nebo řídí lidi v přímé práci, aby nemuseli řídit rozvojové procesy, a naopak se mohli soustředit na svůj sektor. Budu se soustředit na věci, které považujeme za důležité, ale neurgentní, na ty bohužel často nezbyvá čas.

Kdo převezme pomyslné žezlo vedoucího Oratoře místo tebe?

Už je to pár týdnů venku, tak se můžu pochlubit, že nabídku přijala kolegyně Máří Vostřelová. Má skvělé vůdčí schopnosti, dovede si udržet pořádek ve věcech, je svědomitá a má elán posouvat Oratoř kupředu.

Přejeme Tobě i Máří mnoho zdaru a vyprošujeme Boží požehnání v nové práci.

A na závěr ještě malý rychlokvíz...

Oblíbená kniha: Hobit

Jídlo: Španělský ptáček s rýží.

Od maminky!

Zvíře: Lední medvěd

Dopravní prostředek: Kolo

Oblíbený film: Harry Potter a Věže z Azkabanu

Barva: Modrá

Deskovka: Každá, která píše příběh.

Kde bys chtěl strávit, v případě velké výhry, dovolenou snů: Nový Zéland nebo Kanada.

*Rozhovor s Adamem Nedvídkem
vedla Katka Jelínková,
text připravila Eva Špačková*

» Ve FNKV na 20. odběru krve